

Sjov med koder

redok dem vojS & Kuoh qyz sozyl

Formål:

Det er både praktisk og sjovt at kunne holde noget hemmeligt. Det kan vi gøre med koder.

Materialer:

- Papir
- Blyant/kuglepen
- Tålmodighed

E				T										
I	A		N		M									
S	U	R	W	D	K	G	O							
H	V	F	L	Æ	P	J	B	X	C	Y	Z	Q	Ø	CH

Sådan gør du:

- Brug kodeløserne til at oversætte koderne.
- Morsekode: Nøglen læses oppefra og ned. Skråstreg markerer nyt bogstav, dobbelt skråstreg et nyt ord
- Junior/frimurerkode: Hvert bogstav er en form i gitteret
- Runer: Bogstav-erstatning. Brug det alfabet vi har lagt ved her, da der er et par forskellige udgaver.
- Bogstav-forskydning: Bogstaverne i kodesætningen er forskudt et antal pladser i alfabetet.

Varighed: 60-90 min

Velegnet for (gren/alder): Mini: opg. 1 og 2, Junior og Trop: opg 3 og 4.

Bonus: opgave 5 og linien under titlen. Man må selvfølgelig lave så mange man kan.

Tips/ Link:

Morse koden findes i Flammen side 27-28, Ilden side side 38-39 og Bålet side 45

Et godt link, hvis man vil lave sine egne koder: <https://kodemaskinen.dk/>.

Der findes mange sjove kode sites på nettet, samt App's til mobil og tablet.

Opgave 1: Morse

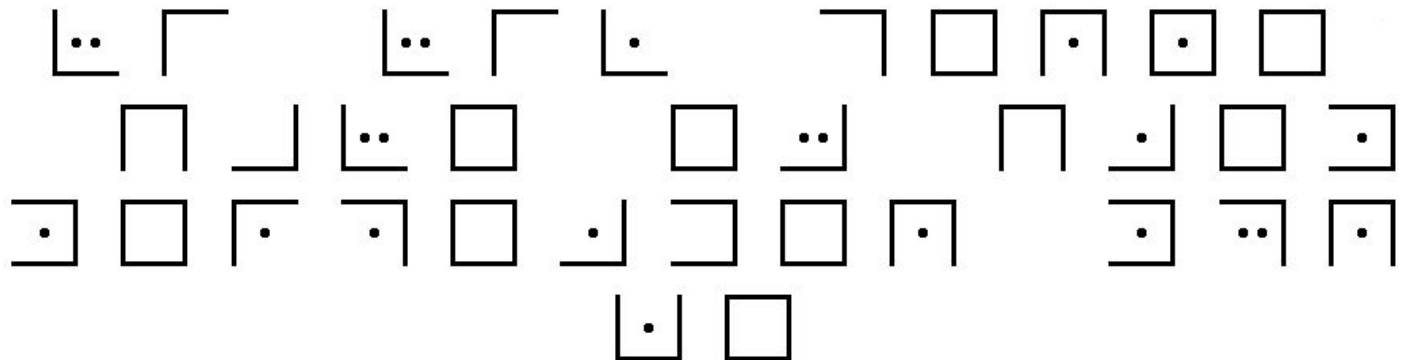
-..././-//./.-.../..-/-./-.../
 ./.-.../.-.../..-//.-//.-//
 .../..-./-.../..//.../.-./-.../
 //..././.-...//.-...-/
 --..././-//--././-.../..-...//
 ./.-...//---//--./.../.-./-//
 .../..--././.-...-//.-.../.-.../
 //.../..-..././-//--//.///

E			T											
I	A		N	M										
S	U	R	W	D	K	G	O							
H	V	F	L	Æ	P	J	B	X	C	Y	Z	Q	Ø	CH

Hvid er prik. Rød er streg.
 Afkod -.-/ Start på T, hop til N til K og stop = K

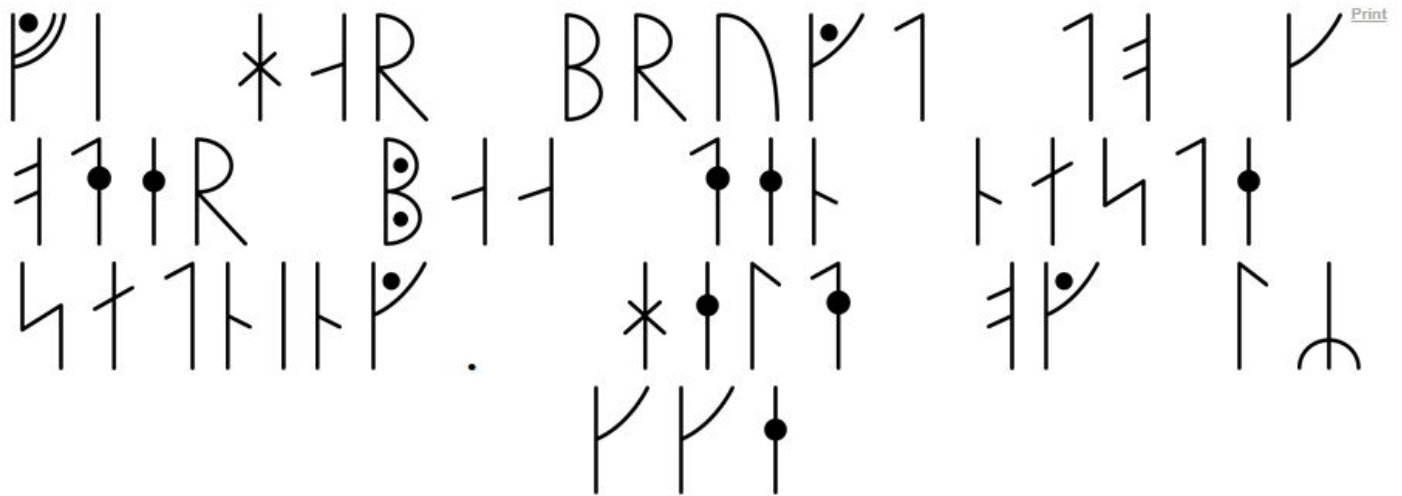
Fun fact: For 100 år siden kunne man få et godt arbejde som telegrafist hvis man kunne både sende og modtage ordet 'PARIS' som morse kode 20 gange på et minut - du jo prøve 😊.

Opgave 2: Junior/Frimurerer-koden

A	B	C	J	K	L	T	U	V	1	2	3
D	E	F	M	N	O	X	Y	Z	4	5	6
G	H	I	P	R	S	Æ	Ø	Å	7	8	9
			

Opgave 3: Runer - her de såkaldte middelalder runer

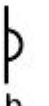

Fun fact: Vidste du at runer er lavet så de er særligt lette at riste (snitte) i en rund pind. En sådan pind med runer kaldes en runestav.

Prøv selv at riste (snitte) dit navn i en kæp fra skoven eller i den vandrestav du laver i en anden HjemmeSpejd udfordring.

Ordet 'rune' kommer fra tysk og betyder hemmelig. Kan du gætte hvor ordet 'stave' kommer fra?

At tyde runer hed på oldnordisk at 'råde runer' - det kommer det engelske ord 'to read' faktisk fra.

			 	
A	B	C	d D	E
				
F	G	H	I	K/Q
				
L	M	N	O	P
				
R	S	T	U	V
				
Y	Z	Æ	Ø	Þ

Opgave 4: Cæsar kode - også kendt som A-K kode. Kan du gætte hvorfor?

A B C D E F G H I J K L M N O P Q R S T U V W X Y Z Æ Ø Å
K L M N O P Q R S T U V W X Y Z Æ Ø Å A B C D E F G H I J

Abuåø ocyøo aonø yonyu. Vsaxov qix on xspcvo åbn vk

uåo nyu oa åhxxon. Aqkk vjåa oww yuøobn akouu fvvså.

Opgave 5: Ekstra Bonus - her skal du selv hitte ud af hvilken kode.

sq ptr ømva pvtna xnqæm såa øjlmsm. omæ øtn smdlgnnm åppm

mr xmvhrråæ aåv såæ, emr sq ptr æi rms jæ phxm mr åd.